

ARCADIA

MAGAZYN UŻYTKOWNIKÓW OPROGRAMOWANIA ESRI

SIERPIEŃ 2004

ESRI w Sheratonie

Warszawskim hotelu Sheraton w dniach 23-25 czerwca br. odbyły się **10. Europejskie Warsztaty Geoinformacji i Systemów Informacji Geograficznej** poświęcone zagadnieniom Infrastruktury Danych Przestrzennych (SDI).

Swoją udział w imprezie zaznaczyła również firma ESRI. W pierwszym dniu warsztatów jej przedstawicielka Jeanne Foust omówiła obserwowane w skali globalnej trendy, tj.: ■ gwałtowny wzrost wykorzystania GIS, ■ co-

raz powszechniejsze uznanie GIS za infrastrukturę strategiczną, ■ zapoczątkowanie procesu dopasowania infrastruktury danych przestrzennych do narodowych planów rozwoju, ■ postępującą ewolucję inteligentnej technologii GIS.

Pierwszy z wymienionych kierunków wyraża się ciągłym wzrostem zakresu zastosowań GIS w organizacjach publicznych i prywatnych. Co za tym idzie, otwiera się rynek dla usług geoinformacyjnych i wzrasta liczba programów dydaktycznych zarówno w szkołach, jak i na poziomie uniwersyteckim.

Współczesny GIS oferuje użytkownikom procedury wspomagające zintegrowane działania. Zastosowanie standardów umożliwia łączenie i jednoczesne wykorzystanie danych i narzędzi analitycznych pochodzących z różnych źródeł. Sprzyja to budowie infrastruktury danych przestrzennych. Szczególnie istotna dla rozwoju tej infrastruktury jest powszechna świadomość korzyści płynących z jej stosowania w skali globalnej i lokalnej. Podsumo-

wując dotychczasowe osiągnięcia na tym polu, Foust wymieniła rosnące zasoby oraz możliwości technologiczne, trwające prace nad standardami umożliwiającymi wymianę danych i informacji oraz społeczną wolę współpracy w tej dziedzinie.

Trzecim z trendów są próby włączenia SDI do narodowych strategii rozwoju. Jako przykład takiego działania zacytowała oświadczenie rządu Kenii, które mówi, że „utworzenie i wdrożenie infrastruktury danych przestrzennych jest warunkiem koniecznym dla prowadzenia polityki zrównoważonego rozwoju”.

Czwarty kierunek odnosi się bezpośrednio do rozwoju technologii, która umożliwia dynamiczną integrację rozproszonych serwisów. W takim podejściu GIS przestaje być wyłącznie narzędziem, a staje się platformą umożliwiającą zintegrowane zarządzanie wiedzą, w którym kluczową rolę odgrywa internet.

Przedstawione przez Foust tezy znalazły potwierdzenie w prezentowanych w czasie konferencji doświadczeniach w budowaniu SDI zarówno w skali europejskiej, narodowej, jak i lokalnej.

*Opracowanie
Katarzyna Sosnowska*

Dodatek redaguje

www.esripolska.com.pl

Firma istnieje na rynku od 1995 roku. Jest wyłącznym dystrybutorem produktów amerykańskiej firmy ESRI, Inc. z Redlands (Kalifornia) – światowego lidera w technologii GIS. Świadczy usługi w dziedzinie: ■ analizy potrzeb użytkownika dotyczących zakresu funkcjonalnego i informacyjnego tworzonej systemów GIS, ■ doradztwa w zakresie wykorzystania systemów GIS w różnych dziedzinach zastosowań, ■ dystrybucji i serwisu oprogramowania GIS firmy ESRI, Inc., ■ prowadzenia specjalistycznych szkoleń w zakresie tworzenia i wykorzystywania systemów GIS zgodnie z wymaganiami klienta.

ESRI Polska Sp. z o.o.
02-595 Warszawa
ul. Puławska 107
tel. (0 22) 326-73-00
faks (0 22) 326-73-01
esripol@esripolska.com.pl

6. Krajowa Konferencja Użytkowników Oprogramowania ESRI

Zachęcamy Państwa do uczestnictwa w kolejnej edycji Polskiej Konferencji Użytkowników Oprogramowania ESRI, która w tym roku odbędzie się w dniach 13-14 października w Międzynarodowym Centrum Biocybernetyki w Warszawie. Jej tematem przewodnim będzie „GIS a społeczeństwo informacyjne”, dlatego obszerną część imprezy pragniemy poświęcić na prezentację możliwości oprogramowania oraz rozwiązań działających w sektorze publicznym. Pierwszego dnia na sesji ple-

namej poruszane będą głównie tematy związane z SDI, możliwościami finansowania projektów GIS, aspektami prawnymi rozwoju systemów oraz nowościami w oprogramowaniu ESRI. Drugi dzień obejmie prezentacje rozwiązań oraz koncepcji dla następujących

sektorów: ■ zarządzania infrastrukturą, ■ zarządzania kryzysowego, ■ ochrony środowiska, ■ edukacji. Pragnąc przybliżyć wszystkim użytkownikom wypuszczony niedawno na rynek ArcGIS 9, poprowadzimy specjalną sesję techniczną w pełni poświęconą nowym produktom.

Dodatkowo w przeddzień konferencji planujemy zorganizowanie po raz pierwszy **warsztatów technicznych**, gdzie bezpośrednio przy stanowiskach komputerowych będzie można zapoznać się z następującymi zagadnieniami: ■ wprowadzenie do ArcGIS 9, ■ wprowadzenie do ArcGIS Server 9, ■■■▶

6. Konferencja...

wprowadzenie do ArcGIS Engine 9, topologia w geobazie, odniesienia liniowe, wprowadzenie do ArcObjects.

Jak co roku, imprezie będzie towarzyszyć wystawa, która jest doskonałą okazją do przyjrzenia się nowym produktom dostępnym na rynku i osiągnięciom znanych firm związanych z rynkiem GIS. Wszystkim zainteresowanym proponujemy również udział w konkursie na najlepszą kompozycję kartograficzną przygotowaną przy użyciu narzędzi ESRI. Tradycyjnie zostanie ona nagrodzona, a jurorami będą wszyscy zarejestrowani uczestnicy.

Chcąc umożliwić udział w konferencji jak największej grupie użytkowników z kręgu edukacji, przygotowaliśmy specjalną ofertę cenową dla nauczycieli ze szkół i wyższych uczelni, studentów i doktorantów. Szczegóły dostępne są na stronie konferencji www.esripolska.com.pl/konferencja/, na której znajdują Państwo również ogólną informację na temat możliwości udziału w konferencji, wystawie oraz sesji posterowej. Ważne daty:

- 31 sierpnia – nadsyłanie reklam,
- 15 września – nadsyłanie referatów,
- 15 września – nadsyłanie zgłoszeń uczestnictwa w wystawie,
- 30 września – drugi termin zgłoszeń uczestnictwa.

WYDARZENIA

19. Europejska Konferencja Użytkowników Oprogramowania ESRI odbędzie się w dniach **8-10 listopada 2004 r.** w Kopenhadze. Towarzyszyć jej będzie druga już Europejska Konferencja Użytkowników Edukacyjnych. Organizatorzy zapowiadają sesje dotyczące infrastruktury technicznej, komunikacji i transportu, obronności, technologii ESRI, planowania strategicznego oraz e-administracji.

www.euc2004.dk

Zastosowanie ArcIMS do udostępniania planów miejscowych w intranecie Urzędu Miejskiego Wrocławia

GIS w planowaniu i gospodarce przestrzennej

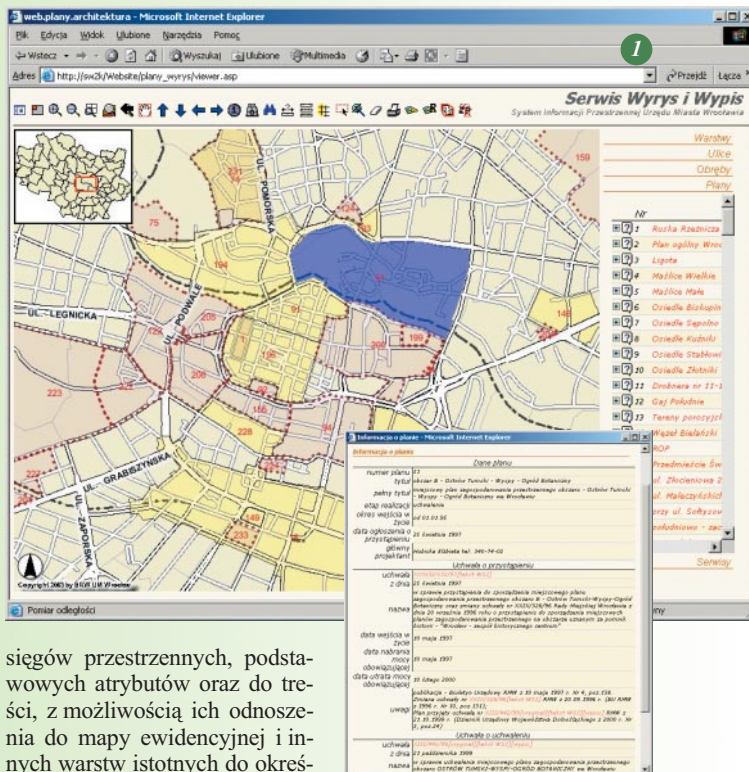
Współczesna gospodarka przestrzenna wymaga rozwinięcia wielu nowych narzędzi wspomagających procesy opracowywania planów zagospodarowania i ich wykorzystywania. Szczególnie pilne jest to w dużych miastach, ze względu na wielkość i stopień złożoności zarówno zarządzanego systemu (miasto), jak i struktur nim zarządzających (Urząd Miejski).

Biuro Rozwoju Wrocławia (BRW) – jednostka projektowa tamtejszego Urzędu Miejskiego, w której sporządza się i koordynuje opracowania planistyczne oraz wykonuje analizy służące kształtowaniu polityki przestrzennej miasta – podejmuje próby konstruowania takich narzędzi.

W BRW rozwijane są koncepcje specjalistycznych modułów GIS wspomagających gospodarkę przestrzenną, w tym zadania związane z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Prace obejmują m.in. standaryzację zapisu planu miejscowego, budowę bazy dokumentów planistycznych czy budowę bazy ustaleń planów pozwalającej na wyszukiwanie terenów według zadanych kryteriów.

Spośród zadań realizowanych w różnych wydziałach Urzędu Miejskiego uzgodnienia z planami miejscowymi wymagają m.in.:
■ obsługa mieszkańców i inwestorów,
■ sterowanie procesami inwestycyjnymi poprzez wydawanie pozwoleń na budowę i generowanie ofert inwestycyjnych,
■ obrót nieruchomościami,
■ rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej.

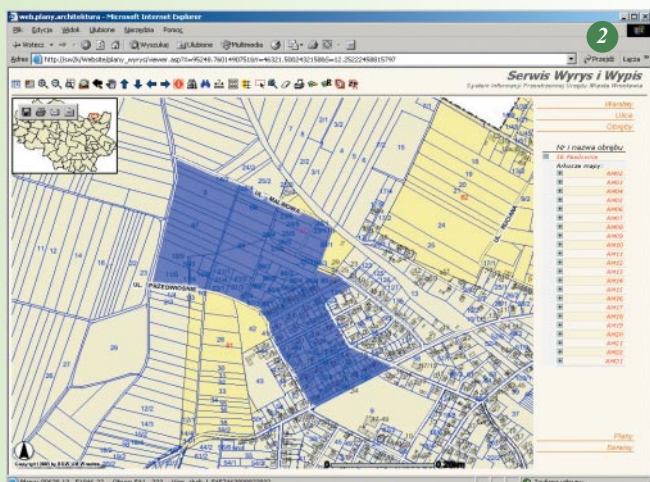
Prezentowane rozwiązanie powstało w odpowiedzi na wzrastające zapotrzebowanie pracowników urzędu na bezpośredni dostęp do aktualnych informacji o planach miejscowych, do ich za-

sięgów przestrzennych, podstawowych atrybutów oraz do treści, z możliwością ich odnoszenia do mapy ewidencyjnej i innych warstw istotnych do określenia statusu poszczególnych terenów.

Z uwagi na istniejący wymóg dostępu do aktualnych danych oraz dążenie do minimalizacji kosztów przy dużej liczbie potencjalnych użytkowników opty-

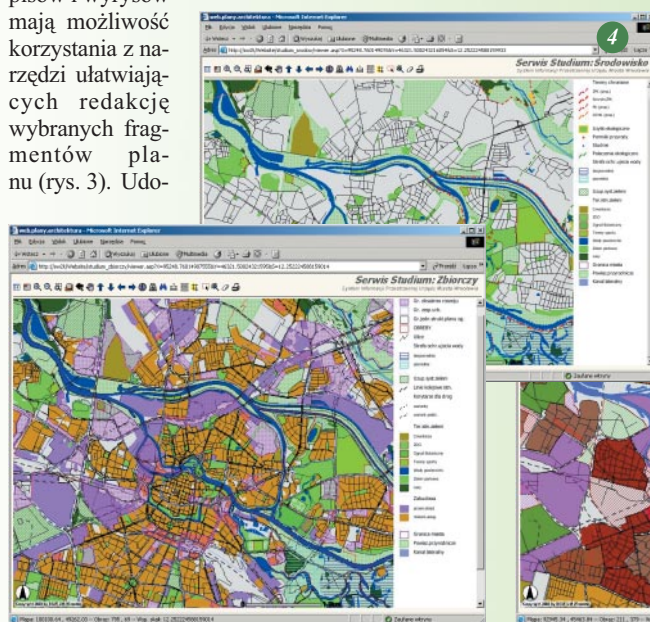
malnym rozwiązaniem okazał się Internetowy Serwer Map. Baza danych jest udostępniana przez serwer (ArcIMS + ArcSDE + Oracle) w sieci lokalnej Urzędu Miejskiego Wrocławia. Po stro-

nie użytkownika wykorzystywana jest standardowa przeglądarka internetowa. Serwis umożliwia pozyskiwanie zawartości planu (tekst i rysunek) w postaci numerycznej po uprzednim wskazaniu bądź wyszukaniu według wartości atrybutu, a także ułatwia nawigację w terenie (według ulic, adresów porządkowych, obrębów, arkuszy map i działek – rys. 2). Pracownicy zajmujący się wydawaniem wypisów i wyrysów mają możliwość korzystania z narzędzi ułatwiających redakcję wybranych fragmentów planu (rys. 3). Udo-

stepniana mapa zawiera także inne warstwy tematyczne, w tym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” (rys. 4). Zakres warstw zwiększa się w zależności od pojawiających się potrzeb i zadań, a także nowych zbiorów danych. Na bazie serwisu podstawowe tworzone są serwisy dedykowane, dla uprawnionych odbiorców z wynikami aktualnych analiz. Urukowiono również narzędzia umożliwiające edycję danych przestrzennych po stronie użytkownika.

Informacje związane z planami miejscowymi we Wrocławiu są obecnie udostępniane w środowisku GIS na trzech poziomach, odpowiadających zróżnicowanemu potrzebom i uprawnieniom użytkowników:

- poprzez ArcGIS firmy ESRI – w lokalnej sieci Biura Rozwoju Wrocławia w celu edycji danych i analiz,
- w intranecie Urzędu Miejskiego we Wrocławiu – do wspomagania prac urzędników z związanych z gospodarką przestrzenną oraz obsługą mieszkańców i inwestorów,
- w internecie – jako element ogólnodostępnego serwisu (<http://www.wroclaw.pl>).

Wdrożenie aplikacji intranetowej ma widoczny wpływ na efektywniejsze wykorzystywanie narzędzi GIS w Urzędzie. Przejawia się to w dynamicznym wzroście liczby użytkowników (obecnie kilkudziesięciu), zasobów i zadań obsługiwanych przez serwery map, „dyfuzji” zasobów (danych i rozwiązań), a przede wszystkim we wzroście świadomości użytkowników – w rozumieniu standardów danych, jakości danych i konieczności współdzielenia zasobów.

Jadwiga Brzuchowska,
koordynator GIS, BRW

Przedstawione powyżej rozwiązanie znalazło się w grupie „Wyróżniających się osiągnięć w technologii GIS” nagrodzonych w 2003 r. w San Diego na XXIII Międzynarodowej Konferencji Użytkowników Oprogramowania ESRI.

Szkolenia ESRI Polska, cd.

Jak zapowiadaliśmy w czerwcowej Arcadii, rozpoczynamy cykl, w którym opisujemy szkolenia prowadzone przez certyfikowanych instruktorów ESRI Polska.

„Co nowego w ArcGIS 9?” to trzydniowy kurs przeznaczony dla użytkowników, którzy znają zasadnicze koncepcje pakietu ArcGIS i modelu geobazy, a chcą poznać możliwości ArcGIS 9. Pierwsza część skoncentrowana jest na środowisku geoprzetwarzania i nowych narzędziach. Uczestnicy poznają wiele sposobów ich wykorzystania – poprzez modele, skrypty i nowe środowisko wydawania poleceń. Porusza zagadnienia związane ze wzmacnieniem geobazy m.in. import/eksport XML czy możliwości przechowywania danych rastrowych. Tematyka kursu obejmuje także rozszerzenia ArcGIS 3D Analyst i Maplex for ArcGIS, w tym nowe funkcje symboliki trójwymiarowej, aplikacji ArcGlobe oraz narzędzia automatycznego rozmieszczania etykiet.

Cele szkolenia:

- nauka wybierania i wykorzystywania narzędzi geoprzetwarzania,
 - tworzenie i uruchamianie narzędzi za pomocą aplikacji ModelBuilder i linii poleceń,
 - pisanie własnych skryptów w języku Python,
 - poznanie środowiska ArcGIS 3D Analyst włącznie z aplikacją ArcGlobe,
 - poznanie możliwości przechowywania danych rastrowych w geobazie,
 - poznanie nowej funkcjonalności automatycznego etykietowania map za pomocą rozszerzenia Maplex for ArcGIS.
- Szczegółowe informacje na temat szkoleń prowadzonych przez ESRI Polska można znaleźć na stronach www.esri-polska.com.pl/szkolenia lub kontaktując się z Działem Szkoleń pod adresem szkolenia@esri-polska.com.pl.

Mirosław Dębski,
koordynator szkoleń

ArcSDE 9 współpracuje z Oracle 10g

Nowory produkt ESRI – ArcSDE 9 for Oracle – uzyskał certyfikat potwierdzający współpracę z najnowszą bazą danych Oracle 10g. Nadanie tego certyfikatu gwarantuje wysoki poziom interoperacyjności, a także dostarcza użytkownikom oprogramowania ESRI dodatkowe możliwości tworzenia otwartych i skalowalnych rozwiązań korporacyjnych. Mogą oni spodziewać się ciągłej aktualizacji rozwiązań do wersji Oracle 10g oraz płynnej wymiany danych pomiędzy platformami. Oracle

10g współpracuje z produktami serwerowymi na wszystkich obsługiwanych przez ESRI platformach systemowych (Windows, Unix i Linux). Oprogramowanie ESRI współpracuje z Oracle 10g w obu wersjach: standard i enterprise. Firma zapowiada, że następna wersja ArcSDE 9.1 będzie obsługiwać również nowy typ GeoRaster i dostarczy narzędzi umożliwiających eksport/import topologii z Oracle 10g Spatial do geobazy.

ESRI Press

GIS w Parkach Narodowych

WZakopanem w dniach 20-21 maja odbyły się I Warsztaty pt. „Systemy Informacji Geograficznej w Parkach Narodowych”. Uczestniczyli w nich przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, parków narodowych: 19 polskich i 2 zagranicznych (Puszcza Białowieska – Białoruś i TANAP – Słowacja), Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, biur urzędowania lasu i geodezji leśnej, ośrodków akademickich z Krakowa, Warszawy, Katowic i Poznania, władz samorządowych Zakopanego oraz firm, które dostarczają rozwiązań z zakresu systemów informacji przestrzennej. Podczas sesji plenarnych, sesji po-

sterowej i na stoiskach warsztatowych prezentowane były dotychczasowe osiągnięcia w budowie GIS w parkach narodowych, a także kierunki rozwoju systemów informacji geograficznej. W spotkaniu aktywny udział wzięła również firma ESRI Polska, prezentując możliwości implementacji technologii GIS w szeroko rozumianej ochronie środowiska. Zakopiańskie warsztaty uświadomiły, jak potrzebna jest wymiana doświadczeń w zakresie budowania i wykorzystywania GIS dla potrzeb parków narodowych. Więcej informacji o warsztatach znajduje się na stronie <http://www.gis.tpn.pl/warsztaty/index.htm>.

ESRI Polska

Dzień GIS 2004

Dzień GIS tradycyjnie odbywa się w trzecią środę listopada. Jego głównym celem jest przekazanie młodzieży i dorosłym wiedzy, w jaki sposób technologia GIS wpływa na ich codzienne życie. Służy on również wymianie doświadczeń pomiędzy użytkownikami GIS. Jest też znakomitą okazją dla organizatorów imprez związanych z jego obchodami do zaprezentowania własnego wkładu w tej dziedzinie. W Polsce w ubiegłym roku w ramach Dnia GIS odbyło się ponad 20 spotkań. Liczymy, że tym razem będzie ich jeszcze więcej.

Dzień GIS może mieć różnorakie formy, charakter otwarty lub zamknięty. Wybór należy dostosować do audytorium, do którego wydarzenie jest adresowane. Impreza będzie bardziej atrakcyjna, jeśli umożliwimy jej uczestnikom aktywny udział poprzez konkursy, dyskusje, pokazy itp. Poniżej przedstawiamy opisy kilku sprawdzonych form.

■ **Drzwi otwarte** – nie wymaga dodatkowego wysiłku organizacyjnego, a umożliwi zaprezentowanie w praktyce wykorzystania technologii GIS wewnątrz organizacji lub jej wydziałów; może być okazją do

pokazania tych rozwiązań potencjalnym użytkownikom tworzonej w ten sposób informacji; jest to metoda szczególnie atrakcyjna dla jednostek samorządowych, które chcą wykorzystać tę okazję do kontaktu ze społecznością lokalną.

■ **Prezentacje dla szkół** – głównym odbiorcą jest młodzież, a celem imprezy jest przekazanie informacji, jaką rolę w podejmowaniu decyzji i kształtowaniu najbliższego środowiska odgrywa wiedza geograficzna i technologia, która umożliwia zarządzanie tą wiedzą.

■ **Galeria map** – wystawa map i opracowań wykonanych przez organizacje zaangażowane w rozwiązywanie konkretnych zadań mających wpływ na codzienne życie mieszkańców danego obszaru; może być przygotowywana we współpracy pomiędzy jednostkami samorządowymi, szkołami, uczelniami i firmami działającymi na tym polu.

■ **Spotkanie w ramach organizacji, stowarzyszeń, klubów lub studenckich kół naukowych** – poświęcone za-

gadnieniom wykorzystania GIS w konkretnej dziedzinie; może mieć charakter dyskusji lub seminarium, ewentualnie prezentacji z udziałem zaproszonych gości.

■ **Wydarzenie medialne** – metoda na zainteresowanie lokalnych mediów konsekwencjami wspierania procesów decyzyjnych wykorzystaniem technologii GIS; może mieć charakter wywiadu, audycji radiowej lub reportażu z organizowanego wydarzenia; może to być również czasowe uruchomienie na stronie internetowej serwisu poświęconego GIS-owi.

Dzień GIS może być początkiem współpracy pomiędzy organizacjami, może przyczynić się do lepszej komunikacji pomiędzy lokalną społecznością a samorządem, może mieć wpływ na wewnętrzną organizację w ramach danej instytucji. Jest to dobra okazja do uzmysłowienia innym, jak funkcjonuje GIS i jakie korzyści przynosi jego wykorzystanie, jak wpływa na organizację pracy i integrację dzia-

łań w danej dziedzinie. Jest to również szansa na zapoczątkowanie współpracy pomiędzy ośrodkami akademickimi a instytucjami publicznymi i firmami.

Dzień GIS ma swoją międzynarodową stronę internetową – www.gisday.com. Pod tym adresem znaleźć można reportaże i opisy imprez z poprzednich lat, ich przykładowe scenariusze, prezentacje oraz materiały służące promocji wydarzenia (w tym szablon strony internetowej, zaproszeń, plakatów). Organizatorom, szczególnie tym, którzy będą debiutować w tej roli, polecamy dokument „Hosting a Successful GIS Day Event”. Na tej stronie należy także rejestrować organizowane imprezy. ESRI Polska planuje uruchomienie serwisu dla polskich organizatorów Dnia GIS, który będzie zawierał między innymi tłumaczenie wspomnianego dokumentu.

Pamiętajmy: bez względu na zasięg i charakter organizowanej imprezy jej najważniejszym przesłaniem jest uświadomienie uczestnikom, że wiedza geograficzna ma wpływ na nasze codzienne życie i jakość życia przyszłych pokoleń. Chętnych do organizacji tego typu imprez prosimy o kontakt pod adresem gisday@esripolska.com.pl.

Katarzyna Sosnowska

